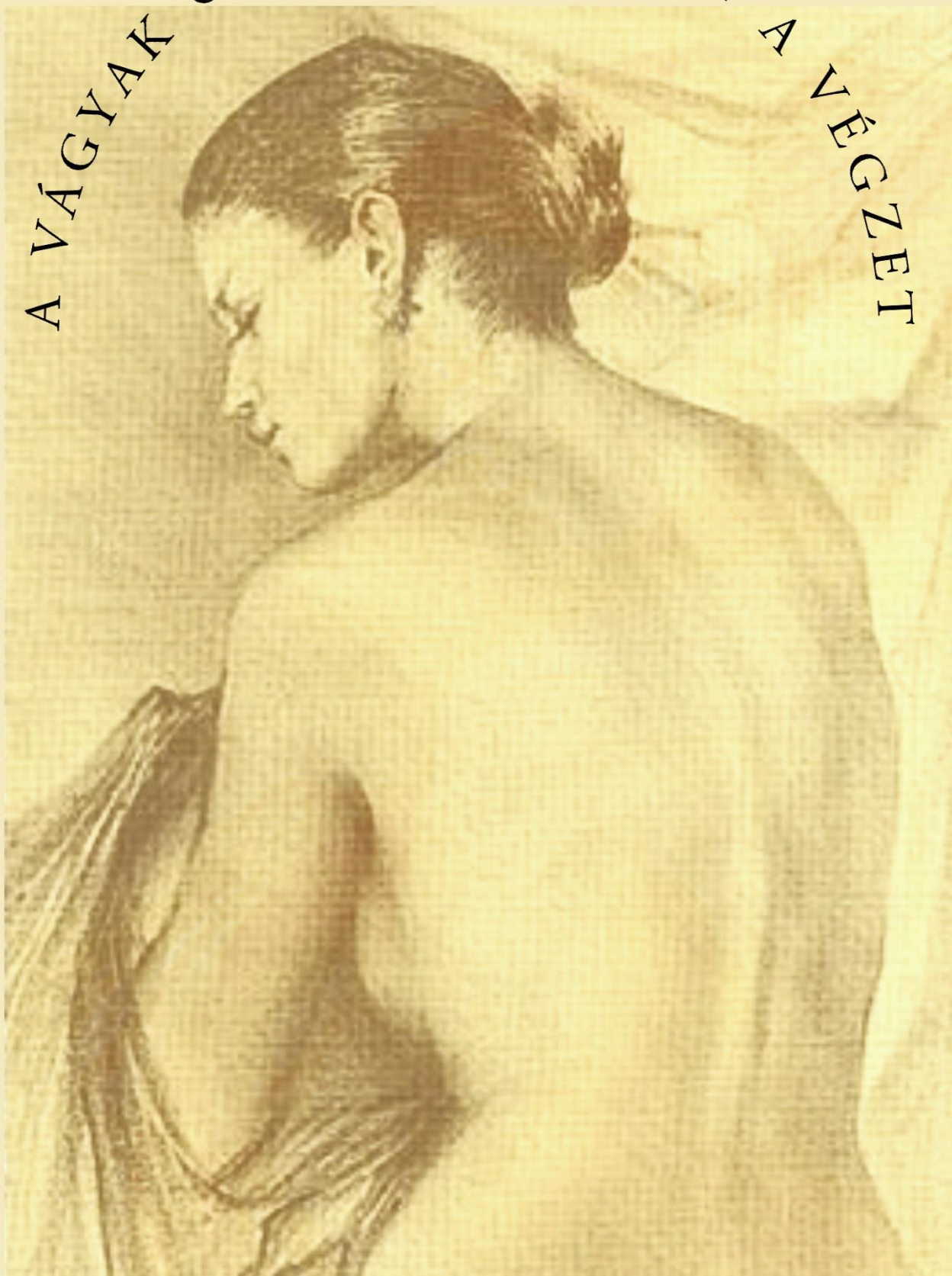


Válogatott szonettek

Popovics Péter

A VÁGYAK ÖLÉBEN HALLGAT A VÉGZET



Popovics Péter

A VÁGYAK ÖLÉBEN HALLGAT A VÉGZET

Popovics Péter

V á l o g a t o t t s z o n e t t e k

Szeretettel ajánlom:

ezt a számozott példányt



ISBN: 978-615-01-7489-1

*Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás,
illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás, a szerző előzetes írásbeli engedélyéhez van kötve.
Magán kiadású, 25 db egyedi számozású, PDF formátumú e-könyv, ami nem kerül könyvtárusi forgalomba.
© - Copyright POPOVICS PÉTER 2023.*

A szonettek elé

Magáról a műfajról - talán olyasvalaki találhatta ki ezt a költői formát, aki amolyan aranymetszés-félét próbált megvalósítani a költészetben. Állítólag II. Frigyes szicíliai jegyzője, Iacopo da Lentini volt a „tettes” a tizenkettedik és a tizenharmadik század fordulóján. Mégis petrarcainak nevezzük a szonettnek ezt a fajtáját, mert több mint egy évszázaddal később Francesco Petrarca költői gyakorlatában mutatkoztak csak meg korlátlan lehetőségei ennek a nagyon is zárt formának. Majd az angol irodalomban létrejött a shakespeare-i változat, amit először Edmund Spencer kicsit korábban már megalkotott.

Évtizedes emlékek; olykor csalódások, vagy egy-egy mély vágyódás érzelmi mélységek és letűnt kapcsolatok – megannyi elmúló, néha felszínre törő képei adták a tartalmi alapját ezeknek a szonettnek. Persze, nem könnyű feladat, a kötött szabályok betartásával, a gondolati és érzelmi attitűd – szonetten belüli összhangjának megteremtése és megvalósítása. Több mint ötven éve írok verseket. Valóban, sok idegennek tűnő szót használlok, de ez sohasem öncélú. Szeretem a választékos szókincset, a művészi értéket adekvát módon kifejezni.

Amikor a szonett írásába kezdek, valami leírhatatlan érzelmi, gondolati és talán lelki hullámvázok, feszültségek és ellentmondások közepette elképzelem ezen versforma szabályai szerint a mondanivalót és megírom a szonettet. Ez valójában próbakő és mestervizsga, amit gyakran kötött – máskor kötetlenebb alakban is létre lehet hozni. Egy vers és így a szonett is önmagában csupán betűk szép halmaza a papíron; ami akkor kel életre, amikor az Olvasóban el tud indítani érzelmeket, lelki és mentális rezgéseket; megérinti képzeletét és a valóságot a költői attitűd hatása alatt átlényegülve, vagy egyszerűen csak gyönyörködve éli meg.

Vágyak ölében hallgat a végzet

csillogását a hajába sodrom
a nyárnak és a szelekbe kiáltott
álom megkopott képeit eloldom
bekopogott az éj és megállt ott

mellette kikócolta a hajnalt fényt
lopott míg ringva álmodtam az alkonyt
egy hervadó szépség koldusaként
a pirkadat elérte mint egy asszonyt
az égalját még karcoló fuvallat
és suttogás a vágyak ölében
hallgat a végzet akit a sors vallas
az éjbe rejtett szótagok öblében
hangtalanul sötétségbe szórtak
és a szavak omló selyemről szóltak



Vén Napom

Vörös hajnalok egy sugárszemét
Láttam halványan, szűrt pirkadat volt -
Kelni készült és új mennyei szép
Arcán pár felhő árkokat rajzolt;



Még lomhán tűrte, hogy sugarait
Lopja a párás nyári kora fény,
Égnek emelte tűzét, s karjait,
Mit óvott az éj sötét rejtekén.

Tűzpálcájával fordult, zenitjén
Táncolt, s égett az égi tündöklés,
Míg csillagporát csak szórta felém,

Lépteim árnyék múltja: ölelés,
Rossz álarc volt, bár fénye a remény;
Vén Napom csókol, pásztája újra vés.

A tél végi napsugár szonettje

Két szeméből jött, mint zsarátnok fénye,
Oly vöröslőn izzó, sok meleg sugár,
Átkarolta testem, néztem az égre,
S vágatott a mély, emelt fölém sudár

Csönd-ágakat, s a törzsek közt sötét volt,
Félve olvadtam alá, s mint édenkert
Illatát éreztem - bennem kóborolt,
Parázslott is talán, s ajkával rám lelt...

Én voltam a tél, s e csóktól haltam meg.
Súgott valamit szelíd aranyszája,
Melegével takart, nem vallhattam meg

Tudom, hol van az új tavasz csodája,
Bimbóját duzzasztja, s a langyos este
Csillagfénye a végtelent kereste.

Az igaz, s a szép

Nem ismerem még lényed titkait,
S míg úgy tűnik: talán fontos vagyok,
Félek mi lesz; egyszer majd elvakít
A sors, ínség tör rám, vagy szép napok.
Arcodat magány törli - s ha minket
Megsebez; dühét,
Küldi, hogy hizlalja
S vágyainkat mohón
Tetszel nekem, csillog
Két fénylő csillag
Benne az igaz,
Csak engedd hozzám

nyilait, szelét,
félelmünket;
szakítsa szét.
a szemed - mint
magával ragad,
s a szép felém int,
közelebb magad!



Ha mégsem, akkor sorsom végzetes:
Részem a szép, s igaz múlása lesz.

Ajkad parázslik

Barázdáit annyi megélt télnek,
S pillantásom öblét ráncok szegik,
Ifjúságom emlékei szépek,
Bár a sors még kér tőlem valamit.
Lent vitázom, kétségem oda lett,
Ifjúi báj, s mi nincs már nem zavar,
Válaszul fénylőn csillog a szemed,

Ajkad parázslik,
Szépséged meggyőz,
Leplével betakar,
Oly cikázva
Titkaidból...

Eltengődnék
Évekig innám,

tűz lesz, s ring a dal.
kibont, selymes nagy
s jég, ha rian,
körbe fon, s bennem hagy
be' szép napom is van!

egy pillantásodon,
s mégis szomjazom.



HERVADÓ SZÉPSÉG A VÁGY ÖLÉBEN

/Szonettkoszorú/



Hallgatás
Elengedés
Ringatás
Vágyakozás
Alkudozás
Derengés
Ócskaság

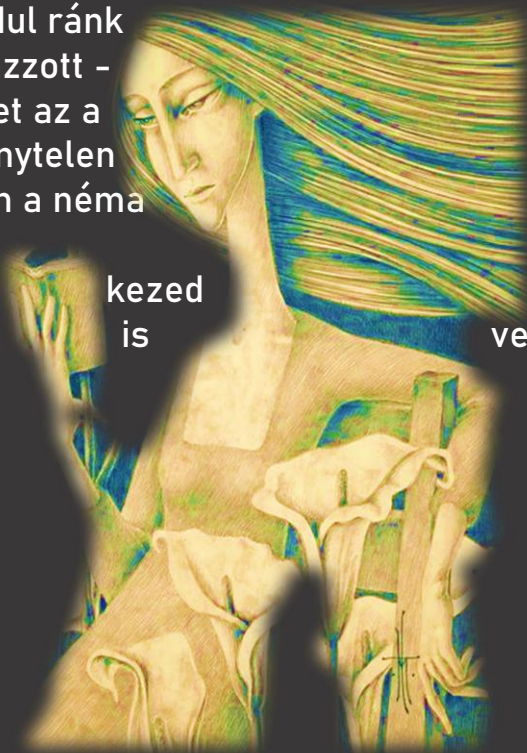
Sodródás
Zsongás
Érintés
Pirkadás
Suttogás
Ébredés
Gyengeség

A Vágy... Ölében

Hallgatás

Elsodor a vágy, ahogy rám feszül
Hervadó szépségével a csalódás,
Egykori emlékeivel beleül
Karfa közé a fáradt vonzódás,
Engedi - csodáljam milyen is volt ott,
Mikor fellobbant az esti forrongás;
Széken hagyott múltunk felsikoltott,
Ahogy vadul ránk terült a borzongás.
Konokul felizzott - majd halkán rikolt
Még egyet az a késői zsongás,
Miközben fénytelen csendben eliszkolt
Végtelen útján a néma **HALLGATÁS.**

Felidéztem: kezed a kezemben,
Olykor reményt is veszítve, néma csendben.



E l e n g e d é s

Olykor reményt is veszve néma csendben
Zakatol szavak között holnapunk -
Esti fényében szent helyén, hol lakunk.
Múló vágyak tengerén, hajónk libben,
S mi felhőkben úszunk - dzsunkánk mélyén
Hallgatjuk a szélben morajló felszínt,
És az egyre halkuló dalunk végén
Távolról a sötétség - felénk int.
Valamit suttogott, s én nem felelek;
Végtelen harmatot szítálva az ég
Rám terül, hogy nyugalmat keressek,
Hol az **ELENGEDÉS** lassan oszlik szét.

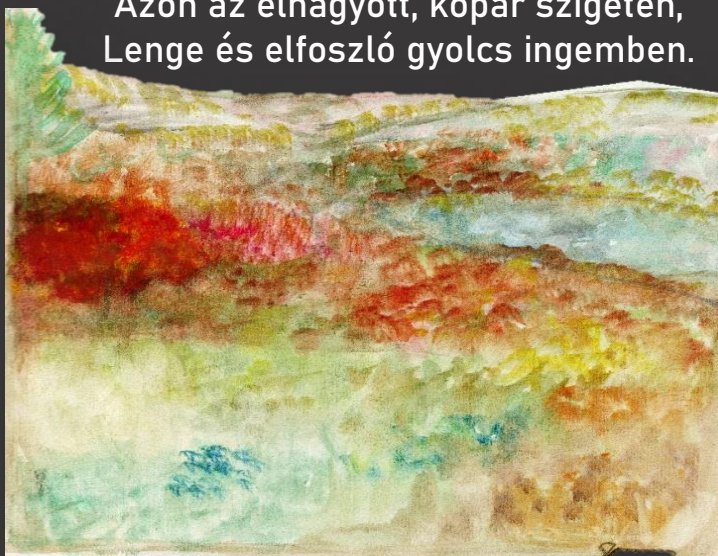


A reggel ringat, otthagy egyedül -
Keserű-édes minden, itt, legbelül.

R i n g a t á s

Keserű-édes minden, itt, legbelül,
Ahogy kitekintek az elmúló
Semmibe - a sziklás szirtekre terül
Hanga zöldje és a sok, kisimuló
RINGATÁS öblében - a szenvedés
Kialvatlan ráncaiba bújtatva,
Némán megkoptatta az üresedés
Fáradt ágát. Semlyéken csúsztatva
Konokul percet lop, s lassan lepereg
Az a néhány porszem, s a feslett fátylak,
Árnyékába köd párát lehelek,
Míg a feledés útjára bocsátlak,

Azon az elhagyott, kopár szigeten,
Lenge és elfoszló gyolcs ingemben.



V á g y a k o z á s

Lenge és elfoszló gyolcs ingemben
Feküdtem melléd egy néma alkonyon
Darabokra tört mosollyal szívemben,
Azon a rég elképzelt balkonon.
A hajnal még egykedvűen jött felénk,
Mi lehunyt szemekkel éreztük, talán
Még újra kihajt a kis zöld meténg –
És nem maréknyi emlék lesz; mi tompán
Szertefoszlik. Lehullott várakozás
Kopott halmai lépteink nyomán,
Bennük árkot vésett a **VÁGYAKOZÁS**
Csendben ültünk, a feledés fogatán

Walkűrök meséltek, s néma volt hangunk,
Kiömlött romlott, léha illatunk.



Alkudozás

Kiömlött romlott, léha illatunk,
Talán Freyja istennő sem szereti,
Ha a szépség mágiájába halunk,
Vagy csak az idejét vesztegeti -
Ki elolvad édes ízű énekén,
Nem is sejtve, hogy az élete buján,
Bíbor fénnel telefirkált regény,
Múló éjjeli **ALKUDOZÁS** csupán.
Egy csillag galaxisából elballag,
Tétova fénye arcodra vetült,
De halld, lenge foszlányait a dalnak
Alkonyi hangok csendjében elmerült,
Ott, hol mámorát itta az ajkad
És a mindig izzó vágyam sem lankad.



D e r e n g é s

És a mindig izzó vágyam sem lankad,
Pár eltévedt harmatcsepp - mielőtt
Pillantásod, mint távoli csillagzat
Fénye rám terült - simulva beleszótt
Időtlenséget, vadul örvénylő
Elmúlások szimpla látomásait,
Hajnali ébredésekből felfénylő
Kialvatlan álmaink százait.
Te elsuhanó éjszakáid veted,
Párájából lehull az est kendője,
S a **DERENGÉS** lenge fátyla befed,
Mint a csillogó csermelyek redője,

Míg velünk az éjbe bújt halk szavunk,
Mi csendben, egymás ölében izzadunk.



Ó c s k a s á g

Mi csendben egymás ölében izzadunk,
Mennyi elfelejtett álom pihen,
A sötéthez egy kis csillogást adunk,
Figyeli a hallgatást, fű sem zizzen.
Derengve zárta kopott kapuját -
A hunyó világba burkolt tanúját.
Zsarátnok árny - **ÓCSKASÁG** a falakon,
Hajnali pára ringatja, talán
Vágyak feszülnek málló csodáinkon,
Földbe izzadt requiem oldalán
Pihen, míg az idő - kottáinkon
Átírja azt a pár akkordot dalán.



Hull fölém - miljomnyi tüze takargat,
Csak a testem remeg, ahogy jajgat.

S o d r á s

Csak a testem remeg, ahogy jajgat
Lelkem - morajától hangos hajnalon,
Átfénylő tüzes virágot hajtogat.
Sejtjeim koldus-öledben hagyom,
Mint hű szeretőket, hogy lázam oltván,
Részegítsen, öleljen tovább - nagyon.
Csak a kora' éj maradt ott árván,
Hogy szirmok bódító bársonya fonja
Ringó álmod, az égi valóság lágy
Szövetével hajadban, s bevonja
Arcunk, hűs tavasz öblén a múltó vágy,
Mintha csak **SODRÁS** illata folyna
Rejteken.
Mégvész, mint egy Ajkam néma volt - mégis
elátkozott krudélis.



Zsongás

Megvész, mint egy elátkozott krudélis
Rikoltozó látomása: égből
Hirtelen lehullott, eltitkolt fétis,
Néhány kép elkopott foszlánya régről,
Retinán szőtt dagerrotípiák
Letörölhetetlen sötét rétege;
Tornyokban - a szűkszavú novíciák
Vecseryére készülő éneke.
Hallgatag barnájában az estének
Néztelek, ez a ZSONGÁS, az mind te vagy
És szárnya bomlik szirmok testének,
Hol a pára ráolvad, s néha megfagy.

Hangod bársonyán ébren álmodom,
Csak fekszem kövekkel ékes lantodon.



Érintés


Csak fekszem kövekkel ékes lantodon,
Bárminek formájába rejtőzz is,
Az ÉRINTÉS titkait kigombolom,
S az este fakó pirosa sem tövis.
Lehunyt szemű alkonyt egy csupasz ág
Takarja, fáradt tánca ellenszegül
A tegnapoknak, és mint a szárazság
Rosszkedvünk hordalékán - szétterül.
Felissza hangunk a bágyadt hallgatás,
Ráfeszül álmunk a málló csodára,
Hol néha a hamis igazat ás,
Kutatjuk, de nem jutunk a nyomára.

Vágyunk foszlik, marad hipotézis,
Úgy betakarnám a sötéttel - mégis.



Pirkadás

Úgy betakarnám a sötéttel – mégis
Majd elolvadok, a vágy tengerén
Eltévedt redőket simít az ég is
Az éjszakák édes ízű énekén,
Hogy rám terítse kopott-álmosan,
Leplét. Távol, fű haja játszik, széllel
Táncol még, elringatva komótosan
Az est kapujába bámul. Kérlel
A PIRKADÁS, vele úszik az ármány,
Felitta rég a tüzek hamvas testét,
S lett vászon takarta hideg márvány.
Csak néztelek és mint a nyári esték
Titkolt emlékeit sorsomba fojtom,
Csillogását a hajadba sodrom.



S u t t o g á s

Csillogását a hajadba sodrom
A nyárnak, és a szelekbe kiáltott
Álom - megkopott képeit eloldom.
Bekopogott az éj és megállt, ott

Mellette, kikócolta a hajnalt, fényt
Lopott, míg ringva álmodtam az alkonyt.
Egy hervadó szépség koldusaként
A pirkadat elérte, mint egy asszonyt,

Az égalt még
És SUTTOGÁS.
Hallgat a végzet,
Az éjbe rejtett

karcoló fuvellt
A vágyak ölében
akit - a sors vallas
szótagok öblében -

Hangtalanul,
És a szavak

sötétségbe szórtak,
omló selyemről szóltak.



É b r e d é s

És a szavak omló selyemről szóltak,
Mint bársonnyal szőtt feslett vétkeim,
Hol levetett múltam képei álltak,
Árnyak takarták a hajnal székein,

Majd ráült, mint egy derűs szélkalap
És zúgva bekopogott az ÉBREDÉS -
A fény nyalábjain küldött ég-darab
Int, a függönyön játszó teremtés

Rám néz, körbe jár, és itt van még velem,
Mire hozzám érne - valamit üzen:
Az élet palástja, kész gyötrelem,
Hervadó szépség - az elhamvadt tüzem.

Szívemben fáradt néma szavak lógtak,
Mint nyári éjbe festett pár szótag.



G y e n g e s é g

Mint nyári éjbe festett pár szótag,
Feslett képei az alvó köveknek.
Az érett kalász-mezők ringatóztak,
Füveik selyemútján követtek

Végtelen, hosszúnak tűnő utamon,
Mit vágyból szőtt álmaimban bejártam.
Kerestem és réveteg kutatom -
A **GYENGESÉG** kapuját már kitártam,

Vadul és kócos hajjal álmodtalak,
Hol mindig szédült velem a párnám,
Mint egy ködből kilépett fáradtalak
Feküdtél az ágyamon - úgy terült rám

Az ég, s tudtam - válladon keresztül
Elsodor a vágy, ahogy rám feszül.



A VÁGY... ÖLÉBEN
(mesterszonett)

Elsodor A VÁGY, ahogy rám feszül,
Olykor reményt is veszve néma csendben
Keserű-édes minden, itt legbelül
Lenge és elfoszló gyolcs ingemben
Kiömlött romlott, léha illatunk
És a mindig izzó vágyam sem lankad,
Csendben egymás ÖLÉBEN izzadunk.
Léha testem megremeg, ahogy jajgat,
Megvész, mint egy elátkozott krudélis.
Fekszem kövekkel ékes lantodon,
Úgy betakarnám a sötéttel - mégis
Csillogását a hajadba sodrom,

És a szavak omló selyemről szóltak,
Mint nyári éjbe festett pár szótag.

Szavaid selyme

(Parafrázis, Juhász Gy. SZERELEM? c. versére)

Pár napja tudom mi ez, s jó nagyon,
Hogy érintésed ezreit kapom,
Lelked mélyén vágyaid én vagyok,
Néha felhők, olykor tűz-csillagok

Tekintetem ajkadon révedez,
Pillantásod ölel, de édes ez,
Mint a napsugár, ha villan sejlő
Hajszáladon, s a kék este eljő.

Lehunynom szememet,
Mosolyod ébreszt
Ahogy nézlek tekinteted
Mit is kívánhatok; csak

Veled vagyok,
édes reggelen
ragyog,
légy velem,

Szavaid selyme
Mint márciusi szél,

arcon simogat,
ha hívogat.



Mikor félelmem

(John Keats: versének műfordítása)

Mikor félelmem, hogy abbahagyom,
Mielőtt gyűjti termését agyam,
És a magasra rakott könyv halom
Benne gazdagon kiérlelt magvam;
Megpillantom, hogy csillogó arcán
Felhő szimbólumok udvarolnak,
S én, sohasem élhetem meg talán...
Árnyék, mit e kezek varázsoltak.
Érzem az időt - hogy tud peregni -
Tudom, már nem fog rám tekinteni,
Zamata sincs a szónak, úgy tartom
Viszonyzatlan érzelem; -- s a parton

Áll széles e világban, s kémlelem,
Hogy merül el a hírnév, szerelem.



Az inkvizíció börtönében

(Tommaso Campanella versének műfordítása)



Ami súlyos: hull fentről le a mélybe
Zuhan rád, s habzó szájú vad bikák
Hörögnek a szelíd éltű reményre
És tudd, aki az üres szóvitát

Kerüli, s a bölcsek szavára érez
Tudatlanok hálójában nem ring,
Csupán az igazság szelleméhez
Vágyódik: itt bevégni egyszer mind.

Sokan útvesztőkről kéjjel regélnek,
Majd Polüphemosz barlangjának tartják
E bugyrot, s purgatórium mélyének,

Hol nincs kegyelem, s a kínzás az érdem,
Ledőlök magamban, nincs mitől félnem,
Szent hitet ölt az emberi gonoszság.

A peron szélén

Egy tolatómunkás lendít zászlaján;
Legurult az a pár csepp a mozdony
Sziszege pattogó acél-homlokán,
Síneken járt a karimás lábnyom,

S jajongott a talpfák fekete fokán,
Mintha hajtányokról lecsorgó ében
Színű vén este - mely odvában rág,
Lopakodna a töltés sötétjében,

S vasból rikoltó mozdulatlanság
Feszülne ellen a bazalt köveken.
Szemétbe szenderült csavarok lógnak
Az egykori gyors forgózsámolyán,



Pőre kocsit hátsó udvarba szórtak,
S már a bakter sem kövér; öreg... sovány.



Havazni készül

Hóleplű esten Tél herceg ámul,
Tekintetén jégtűk nyomát érzi,
Távol az ég árnyéka kitárul;
S egy hópihe – pillantását nézi.

Vakító kékje a csöndbe rivall,
Kavarog, majd fel – felkapja a szél,
Puhán hullik, csak a csend – amit hall,
Csilló kristályokról az est beszél.

Ábrándozik a boróka, s fagyal,
Rejteken csak suttog a szembeszél,
Amíg a fagy nekikészül lomhán



Ringatóznak a távoli fények,
Vagy csak a sötét játszik tétován,
Havazni készül, ez itt a lényeg!

Tétován várt a messzi föld

Félőn ragyog, mint prizmáin át az ég telente,
S emlékeink a fényekben elkezdtek dalolni
A mátyásföldi orgonák illatát remegve,
S jó volt hidjainkon át világfolyókra hajolni,



Tétován várt a messzi föld, hol kóborolt a fű,
S egy megsebzett szív fájó üzenetét olvasta,
Míg egy ütőér erejével - cseppnyi aranyfényű
Vonzódásainkat újra egymáshoz nem sodorta,

Hogy izzón feszülő pillanatokban a nyomát
Se lássa léptének, a Hold int az ablakon
Búcsút, elköszön - hagyja lehullni ezüstporát
Mondd, és ki simítja gondokkal rajzolt homlokom?

Örökké, monoton utazom így valahova,
Repít, mint szárnyain a közös képzelet tova.

Betűrendes mutató

Ajkad parázslík.....	7
A peron szélén.....	27
A télvégi napsugár szonettje.....	5
Az igaz, s a szép.....	6
Az inkvizíció börtönében.....	26
Havazni készül.....	28
Hervadó szépség a vágy ölében.....	8
Mikor félelmem.....	25
Szavaid selyme.....	24
Tétován várt a messzi föld.....	29
Vágyak ölében hallgat a végzet.....	3
Vén napom.....	4



Magán kiadású elektronikus könyv, PDF formátumban.

Az írások egy részét a szerző különböző internetes irodalmi, művészeti oldalakon, Pekka alkotói néven korábban publikálta. A borítótér, az illusztrációk (kivétel, 9. old. Horváth Márta alkotása) és a könyv elektronikus szerkesztése a szerző saját munkája.